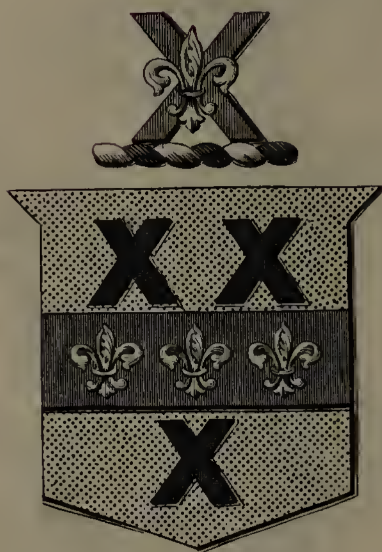

E. BARCLAY-SMITH, M.D.

Folding Pl. 6

2 Vols in one

OBSERVATIONES ANATOMICO-CHIRURGICO-MEDICAE NOVAE ET RARIORES

ACCURATE DESCRIPTAE
ICONIBUSQUE ILLUSTRATAE

A

JO. LUD. LEBERECHT LOESEKE.
MED. D.

BEROLINI,
APUD BEATI IO. IAC. SCHUTZII VIDUAM,
1754.

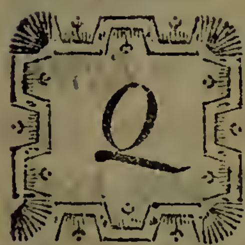
Cicero de Nat. Deorum.

Opinionum commenta delet dies,

Naturae iudicia confirmat.

LECTORI BENEVOLO
S.

Quanta ſit ea utilitas obſervationum, ad artem ſalutarem ſpectantium, quae cum ſingulari inſtitutae fuerunt opera, quantaque incrementa inde illa acceperit, neminem putamus ignorare, niſi, qui in medicis doctrinis plane hoſpes eſt. a) *Quod, cum in univerſum valeat, eo minus de expe-*

 rimen-

a) Hinc HIPPOCRATES iam *artem*, ait, *experientia fecit, exemplo monſtrante viam;* et AUR. CORN. CELSUS, *poſt inventam per experientias medicinam, quaeſita eſt ratio.* in Praef. Lib. I. pag. 9. et 13. Edit. Almelov. Amſtel. 1682. 12. maj.

rimentis anatomicorum nos dubitare ſinit, qui a multis jam retro ſeculis, novis perpetuo ſuam doctrinam auxerunt inventis. Sed, quid de veteribus dicam? inter recentiores enim tot ſunt, ut vix liceat ex praecipuis quorundam mentionem facere diſquiſitionibus, quibus ſtupenda et vix credenda arcana naturae revelata fuerunt. Sic provocamus tantum ad uterum, vaginam, hymen, quae duplicata viderunt, viſcera, b) *ad ovarium piloſum repertum,* c) *ad foetum tubarium* d) *eundemque in ovario contentum.*

b) Vid. egregie delineata in GEORG. HENR. EISENMANNI, Tabulis Anatomicis quatuor, vteri duplicis Obſ. rariorem ſiſt. Argent. 1752. fol. maj. nec non JOH. PHIL. GRAUEL Diſſ. de Superfoetatione Argent. 1738. 4to c. fig. aen.

c) Vid. GOTTL. POLYC. SCHACHERI Pr. de ovario in atheroma pilcſum mutato. Lipſ. 1735. 4to c. f. aen.

d) Vid. prae reliquis JOH. DOM. SANTORINI Obſervationes anatomicae. L. B. 1739. 4to pag. 155. Tab. II. Fig. 2. DU VERNEY, Hiſt. A. R. S. P. ao. 1702. nec non Lettre d' ABRAH. CYPRIANUS, raportant l'hiſtoire d'un foetus humain de 21. mois, détaché des trompes de la Matrice, ſans que la mere en ſoit morte. à Amſterdam 1707. 12. maj. c. f. aen. Plures citat JO. BAPTIST. BIANCHI in Hiſtoria de naturali in C. H. vitioſa morboſaque generatione. Auguſt. Taurinorum 1741. 8. maj. pag. 155.

tum. e) *Nec morbosi status contemplatio prudentior pauciora suppeditavit, et aliis et nobis quoque, exempla. Vidimus, ut quaedam tantum hic adnotemus, aliquando pulmonem utrumque cum pleura ita concretum, ut sine dilaceratione ille nullibi separari potuerit, facultate tamen respirandi facili et sine incommodo, quod mirum, nullo modo inde laesa.* f) *Deteximus alio*

e) Legere est in cel. PHIL. ADOLPH. BOEHMERI Observationum anatomicarum rariorum Fasciculo, notabilia circa uterum humanum continente, Halae. Magdeb. 1752. c. f. aen. fol. maj. Obs. I. TAB. I. II. III. nec non in BIANCHI l. c. p. 156. idem ventrales narrat p. 84. et 164. Tab. II. Fig. I. et V. Fabulosa videtur historia SALMUTHI, foetus in ventriculo geniti ex coitu per os celebrato.

f) Demonstrata fuit talis a statu sano aberratio a D. BRANDHORST, jam Physico provinciali et practico apud Havelbergenses Cel. in lectionibus, quas vocant, pro cursu medico, praesentibus permultis doctis viris, discipulisque. Qui et nos incitauit, ut simul in animum revocaremus, controversiam, de aere pulmones et pleuram intercedente. Quamvis autem in hoc casu, certissime ob intimam concretionem ille abesse debuerit, nolumus tamen perpetuam ejus absentiam hinc affirmare, cum raro pulmo adcretus sit, sed et tantillum spatium, eum et pleuram intersit, quod secretus ex pleura liquor vaporosus, concretionem impediens, occupat, ex quo aer deficiente compressionis caussa, quae in vasis est, secedit, ob pressionem vero

tempore, post praegressam chronicam diutiusque durantem phthisin, pulmonem dextrum totum exesum, sed nec hunc solum, quin etiam destructam pleuram, illi propriam, et quae costas investit, ipsas porro costas, carie corruptas, nec non diaphragma praeter ea arrosum, immo his terminis superatis, ulcus inde exortum, in convexam hepatis partem profunde penetrans. g) *Obtulit autem sese hic casus, in nosocomio,*

ro continuam pulmonis ad pleuram fluidis lymphaticis ille adunatur iterum et per ostia venarum absorbetur. Referri enim huc possunt, quae Ill. de HALLER in primis lineis Physiol. ed. Götting. 1741. 8. monet ad quaestionem, unde aer in vestibulo? a communi nempe caussa, qua est in omni cavitate corporis humani. Sed, cum exigua haec sit portio, dubitamus, num ad respirationem multum conferre possit, praecipue, quod adductum nunc exemplum et alia similia a claris viris visa, respirationem post pulmonum adcretionem, non interrumpi, docent.

g) Similem casum narrant Acta Edinburgensia Vol. I. no. XXVI. sed ulcus non adeo magnum et latum, quam nostrum, siquidem et hoc per longius tempus duravit. Mirandum quod et in his respiratio perennet, cum sensilissimum diaphragma adeo laedatur, sed perennavit etiam in cane amici, Ill. van SWIETEN, WILL. HOUSTOUNI, cui transfoderat utriusque Thoracis cavitatem, uti Vir eximius narrat in Commentariis

mio, quod a charitate nomen traxit. Ibidem deinde contigit nobis obſervaſſe renes, totos fere exeſos, ſed pro magnitudine naturali triplo majores, una cum exeuntibus ureteribus, in omni ambitu decupla ratione auctis et dilatatis. Perveſtigata namque interna eorum cavitas, pollicem diametro, ni ſuperabat, certe eo minor non exiſtebat. In his vero cavis magna puris copia, ad menſurae circiter pondus retinebatur. Miſerandos hos hominum ſtatus, aeque mirandis morborum effectibus confirmatos, demonſtratum iverunt LANCISIUS, WEPFERUS *aliique, qui ſimul abſconditas ſaepe mortis cauſſas patefecerunt, et quanta eſt, quam collegit in anatomia practica* BONETUS, *ejusmodi caſuum copia, quorum ſollicita collectio, tamen plura adhuc reliquit aliis detegenda.*

Cum

tariis ad Aphorismos Magni BOERHAAVII Cap. de vulneribus in genere §. 170. pag. 270. Edit. Leid. altera. Non poſſum non hic enarrare caſum, quem ex relatione diſcipuli, RUPINI in MARCHIA BRAND. contigiſſe ſcimus, ubi vulnus ſanatum fuit, quod clavo tunicae metallico e ſclopeto exploſo, per coſtas, pulmonem, diaphragma ad ventriculum vel colon, penetravit, clavus enim cum excrementis redditus, id docuit.

Cum autem multiplices morborum cauſſae, pro ſuae indolis ratione, multiplici etiam modo diverſiſſimos edant effectus, et internis aeque ac externis corporis partibus alias aliasque mutationum facies inducant, optandum magis quam ſperandum eſſe arbitramur, ut ſuperſtitio mortalium, quam plures religioſe colunt, medicos a demortuorum cadaveribus non arceat. Quam eorum etiam animis firmiter inſidere, quibus opem gratis tulimus, pauperiorisque ſortis hominum, vix perſuaderi ſibi patietur, niſi qui mecum, negligo preces, expertus loquitur. Attamen, per varia iam luſtra, quae diſſectionibus cadaverum humanorum atque animalium dicavimus, noſtra opera adeo infructuoſa non exſtitit, ut ſingularia quaedam animadvertendi, data non fuerit opportunitas, quod quidem fere unicum indefeſſi ſtudii praemium reputamus. Ex illis vero obſervationibus, quasdam depromere nunc placuit, quae, viſae nobis ſunt novae, notatuque admodum dignae, an recte, iudicent alii. Exponimus illas erudito or-

bi

bi et ſummo cum ſtudio ad naturae exemplar quasdam aeri incidi curavimus. Licet vero maximopere exoptemus, ut omnibus, noſtrae ſcientiae fautoribus placeant illae, praevidemus tamen, et inter hos, pro ut ſit, aliquos eſſe futuros, quorum reprehenſionem vix effugiemus. Confidimus interim cordatiores, quibus incognitus non eſt labor, a nobis in perſcrutanda natura adhibitus, aliquantulum delectatum iri, quorum adſenſu confirmati, in poſterum forte ad plura evulganda incitabimur. Inprimis ea proponere animus eſt, quae de organi auditus artificioſiſſima fabrica in hominibus brutisque cognovimus, per arduam quidem viam, quae tamen ſcientiam noſtram multis modis illuſtravit. In his explicandis obſervationibus conſulto abſtinuimus, ab omnibus ratiociniis, vel ab indagatione causſarum, quae effectus progenerarunt, quippe quae putamus, a peritis facile addi poſſe, ab imperitis vero non perſpici, hinc ea demum candide expoſuimus, quae natura, optima magiſtra, nos edocuit, et quae

credidimus, medicis scitu esse necessaria, neque tamen, si quaedam momenta nos latuerunt, ignorantiam fictione suppleviſſe, quisquam inveniet.

Utere itaque hisce mecum, BENEVOLE LECTOR, *si meliora occurrerint adde et nostra perfice, interim conatibus nostris qualibuscunque in posterum etiam fave. Dabam e Museo Mense Maji 1754.*

OBSER-

OBSERVATIO I.

DE NOVA ACETABULI SCAPULAE, QUOD ARTICULATIONI CUM HUMERO INSERVIT, FORMATIONE, PER SOLAM αὐτοκρατείαν NATURAE.

Chirurgia, ut ſcientiarum medicarum prima, a) ita quoque nobiliſſima eſt, quia prompte et evidenter aegris ſanitatem, non tantum promittit, ſed et reddit. Attamen dolemus, illam tunc ſaepius mancam eſſe, quando de reponendis articulis luxatis ſermo eſt. Fallit enim toties prudentes, uti exemplis haud paucis conſtat, ſic, ut anus ac carnifex, et a vulgo et ſaepe ab eruditioribus ſibi viſis, in his caſibus prudentiores pronuntientur. Abſit tamen, ut ea propter, aliqua in veram chirurgiae cognitionem cadat reprehenſio, cum permultae ſint cauſſae, quae medelae, alias facilioris, admiſſio-

a) Vid. et poſt cineres magni Praeceptoris nunquam non colendi. Jo. Zachar. Platneri Prog. de Chirurgia artis medicae parente Lipſ. 1721. 4to.

nem reſpuunt. In fracturis namque cum luxatione complicatis, impoſſibile ſaepe eſt, reponere elapſa; poſt calli vero regenerationem et factam eius indurationem, partes repoſitionem haud admittunt, accedit porro quod incuria plebs, plerumque ad chirurgum mittat, multis horis et diebus jam peractis, ubi tumor, membra occupans, etiam oculatiſſimum anatomicum, locum et partem affectam explorare et cognoſcere, omnino prohibet. En ergo naturam, arte potentiorem, et ejusmodi ſuccurrentem remediis, quae ſapientiſſima eruditorum conſilia nunquam ſuppeditaſſent. Saepius novum capiti femoris acetabulum formavit, b) quale et ipſi vidimus exemplum in Theatro noſtro anatomico, ubi a latere conſueti acetabuli, nova ſatis profunda cavitas articularis formata fuit. Simile elegans praeparatum ſervat, amicus noſter Clar. SCHAARSCHMIDT, olim hujus Theatri Profector dexterrimus, ubi a fracto collo femoris, novum minusque acetabulum effictum eſt, cui vero os ipſum, ex rotunda ſua figura deraſum, ſe applanavit. c) Non una tamen ratione utitur etiam in his natura, obſervavimus enim aliquando, novum femoris caput fuiſſe efformatum, veteri interim, in conſveta acetabuli cavitate, inaequali reddita, haerente et agglutinato. Transmiſi-

b) Vid. Jo. SALTZMANNUS de Articulationibus analogis, quae fracturis oſſium ſuperveniunt. Argent. 1718. 4to.

c) Nos ſervamus ex columba, tibiam fractam, ubi in fractura mediae tibiae, ſe nova articulatio cum ligamentis formavit; ſimilia et medici in hominibus invenerunt, in quibus calli regeneratio difficilior fuit. conf. SALTZMANNUS l. c.

misimus illud Exc. D. Ludwigio, qui in elegantem morbosorum ossium collectionem suam referre, benevole voluit, quid? quod nuper in nostro theatro aeque in femoris ac humeri capite fracto, similis mutatio adnotata fuerit. Rarior utique videtur idem in humeri cum scapula articulatione, qui tamen contigit casus, quem nunc praeterire non possumus. In tenera nempe adulti hominis scapula, novam cavitatem glenoideam, solito multo majorem et profundiorem, formatam, communicamus, cujus exemplum in re chirurgica ignoramus. Evidentissime enim, ut in icone videre est, a latere versus interiorem superficiem scapulae et paulo inferius, ad locum illum, ad quem subscapularis musculus fibris suis confluit, prope marginem scilicet inferiorem vel anteriorem, natura novam, multo capaciorem, longiorem et profundiorem cavitatem articularem, pro capite humeri suscipiendo, eleganter, concinne et mirabili modo formavit. Os etiam ipsum, ibidem quoad crassitiem quasi crevit et collum scapulae aliquantulum intumuit. Videntur ergo, deraso per frictionem, capitis humeri dislocati, periosteo, et lamina externa ossea destructa; (siquidem apophysis coracoidea ipsa, a figura rotundo-conica, in planam magis abiit, derasa etiam atque foraminulis pervia conspicitur;) vasa lacerata, novum succum osseum effudisse, unde instar calli, marginis superficies, tuberculosa et inaequalis facta, omnique ambitu quasi cristata et in spinosas eminentias, inprimis versus inferiora producta est. Hac autem peculiari ossea eminentia accu-

rate a consueto distingvitur acetabulo, licet inferius satis aequale sit; uti Icon

TAB. I.

ACCURATE EXPRIMIT.

A. *Scapula in naturali magnitudine quatenus interna ejus superficies conspicitur.*

B. *Processus coracoideus, planus foraminulis pervius, derasus ab humeri attritu.*

C. *Acromium aliqualiter asperum*

D. *Consveta cavitas glenoidea.*

E. *Margo osseus eminens acutus, quo a consveta accurate distingvitur, nova cavitas articularis.*

F. *Nova cavitas glenoidea a natura formata.*

G. *Spinosae eminentiae marginis.*

H. *Puncta quaedam seu cava minora versus inferiora, in profunda acetabuli parte conspicua (an pro novis vasis?)*

I. I. *Reliqui margines, cavitatem novam sepientes, satis elevati et acuti*

K. K. *Peculiaria multa foraminula in collo scapulae, prope novam articularem cavitatem, in superficie inferiori scapulae.*

En, naturae potentias vix declarandas et imitandas! Inde naturae vocabulum in scriptis veterum medicorum adeo frequenter celebratum, inde Summus BOERHAAVIUS medicum naturae servulum d) esse voluit. Qualis vero motus in brachio superfuerit me

d) Vid. HERM. BOERHAAVE Or. de Honore medici servitute contenta in Opusculis omnibus Autoris Hagae Comit. 1738. 4to maj. no. VIII. pag. 59.

A. G. Reich ad. natur. del.

C. B. Glassbach sculps. Ber

me ignorare dolendum eſt, cum hominem in vivis haud cognoverim, accuratiora vero et quae ad ligamentorum notitiam pertinent, adnotare, a variis, hic non referendis cauſſis, impeditus cum magna mei indignatione, fuerim.

OBSERVATIO II.

NATURA ERRANS IN CONFORMATIONE PARTIUM C. H. EXEMPLO MEMBRANAE TYMPANI DUPLICIS ET ARTERIAE PULMONALIS, QUAE LOCO CANALIS ARTERIOSI TOTA IN AORTAM TERMINATUR.

In tot ſectionibus, et admirandi naturae miraculi, oſſis temporum, et organi auditus perveſtigandi cauſſa inſtitutis, cum amico, olim domeſtico diſcipulo, nunc vero Chirurgo primario legionis pedeſtris PRINCIPIS BORUSSIAE Domini noſtri clementiſſimi, indefeſſo KOEHLERO, multa nos clarius vidiſſe et detexiſſe jure gloriamur, et noſtra collectio, tot humanorum et multorum animalium organorum auditus, quemlibet inſpicientem docet. Muſculum, qui ab Euſtachio nomen habet, ſive internum mallei, duplicem a Cel. Halenſium Profeſſore BOEHMERO a) obſervatum, et nos aſſervamus, in noſtro etiam, uterque tendo ſingulari mallei loco inſeritur. Miramur porro ſtapedem, cujus crus breve, mox a capitulo, in longam ſatis craſſam rotundo-acutam ſpinam, usque ad apicem cochleae, exten-

a) Vid. l. c. in praefat. p. VII. no. VI. qui et alios citat autores, idem obſervantes.

tenſum eſt, et crus longum, baſin ſtapedis ſolitarie tenet, licet, ut ſolet lateri baſeos inplantetur, et ejus capitulo, tendo muſculi proprii ſtapedii conſveto modo inſeratur. Alius ſtapes, per totam cavitatem ſuam, loco membranae, lamina tenera oſſea clauſus eſt, quod pluries occurrit. Obſervavimus deinde in omni animali, cui proceſſus maſtoideus deficit, cavitatem tympani longe ampliorem eſſe, ſeptisque tam pulchris fornicatam, ut gratiſſimo adſpectui ſe offerat, inprimis hoc de equo valet. Felis autem peculiarem adhuc cavitatem oſtendit, praeter tympani cavum, membrana externe obductam, ſepto oſſeo vero a cavitate tympani diviſam. Noſtri quidem non eſt, ut hujus conformationis rationem pluribus diſquiramus, auditum autem ibi excitari vel certe promoveri, exinde ſuſpicamur, quod foramen rotundum, in iſta cavitate poſitum obſervatur. Ejusmodi concamerationis ſpecies, in homine etiam eſſe videtur, ſed remotiori tantum in loco poſita, quod ſi ad cellulas proceſſus maſtoidei reſpicimus, quae nervos a portione dura obtinent, ut illas etiam ad auditum haud parum conferre poſſe, coniecturae locus ſit. Animus quidem eſt, plura de pulcherrima hujus organi fabrica, alio proponere tempore atque occaſione; facere tamen non poſſumus, quin praeſentem arripientes opportunitatem, quaedam de portionis durae nervi acuſtici progreſſu et per aquae ductum, quem a FALLOPIO nominant, tranſitu et in foramine ſtylo-maſtoideo exitu ſimul annotemus. Quippe cum quaedam ſingularia arbitremur nos obſe-

obſervaſſe, quae taedioſum, detegendi nervum in duriſſimo oſſe repoſitum, laborem gratum et acceptum nobis reddiderunt. Nervus nimirum durus, ut inter omnes conſtat, cum portione molli foramen auditorium internum intrat; mox ab illa ſecedit et proprium foramen, prope cochleam ſitum, tranſit, extrorſum deinde flectitur, ſub dura meninge exiens, parti petroſae oſſis temporum incumbit, mox ramulo majori in ſuperficie interna et anteriori oſſis petroſi, per hiatum aquae ductus Fallopii, cum nervo petroſo, ramulo nervi pterygoidei recurrentis, qui a ſecundo ramo quinti paris oritur, anaſtomoſi jungitur. Poſthaec ex curvatura ſua minorem ramulum ad muſculum mallei internum mittit, reflectitur mox (b) et canalem proprium curvum, aquae ductum Fallopii dictum, intrat, prope cavitatem tympani & canalem ſemicircularem externum ac lateralem in flexuoſo canali, tenera oſſea lamina tecto, pergit, rectaque nunc deſcendens, ramulum remittit ad muſculum ſtapedium, quoad carnoſam ſuam partem, in proprio canali ſitum, cum cujus carne, etiam per celluloſa fila cohaeret. Ramulum nerveum ad hunc muſculum, etiam duplicem abire vidimus, imo triplicem in praeparata parte ſervamus. Nervus durus porro recta deſcendendo, novum ramulum recta et ſub angulo acutiſſimo (c) dimittit, qui flexuoſus

b) Saepe etiam poſt flexuram ramulum hunc exhibet.

c) Duplex de origine hujus nervi anatomicorum eſt ſententia, alii ex ſeptima, alii ex quinta nervorum conjugatione eundem proficiſci aſſerunt. Ad priorum ſententiam accedit indefeſſus anatomicus Cel. D. Meckel in eleganti Diſſert. inaugu-

xuofus per proprium canalem duriffimo offi infculptum (d) ad cavitatem tympani tranfit, fub crure breviori incudis pergit et inter crus incudis longum et mallei manubrium cavitatem tympani intrat, peculiari tenero filamento, a nemine quantum fcimus, vifo, fub angulo acuto, cruri incudis longo nectitur, ad malleum procedens, duobus, tribusque tenuiffimis filis, cum membrana tympani cohaeret, quae etiam in exficcatis praeparatis adhuc monftrare poffumus, licet illa tenuiffima fint Mallei

augurali de quinto pari nervorum cerebri Goetting. 1748. 4. c. f. aen. A quo vero noftrae diffentiunt obfervationes, non unica, fed faepius repetita experientia confirmatae. Defumfit quidem Vir Cl. l. c. § C. pag. 92. not. m. inde argumentum fortiffimum, ramum durae portioni ideo inferi non poffe, quia in canali FALLOPII, poftquam defcendit, iterum recta afcendit vid. Fig. I. lit. x. fed praeter id, quod flexuofum ejus progreffum in canali FALLOPII non invenerimus, nec natura fua adeo mollis eft, quippe qui ex canali fuo, toties cum aliqua vi evelli fe paffus fuerit, absque dilaceratione, immo poft exficcationem, adhuc evidentiffimum, a dura matre datum involucrum, demonftrat. Dubii quidem, cum probabilitate tamen a duro nervo acuftico, hunc nervum venire putamus, quia ramulus nerveus ad ftapedis mufculum fimili modo a portione dura remittitur et quafi afcendit, nec non lingualis omnino craffior evadit poft hujus infertionem. Sed repugnat, ramulum, Zona tympani dictum, ipfum craffiorem effe ad infertionem quinti, quam in exortu, a portione dura, licet tot ramos defcriptos partibus vicinis in fuo tribuat decurfu. Ea propter quamvis id nobis non fumamus, ut dirimere litem nos poffe arbitremur, ad eam tamen amplectendam opinionem proni magis fumus, qua nervum Zonae tympani, ramulum quintae conjugationis nervorum effe, defenditur.

d) A Cel. olim Anatom. poft cineres venerando praeceptore JO. FR. CASSEBOHMIO, quondam hujus Theatri anatomici ornamento eximio, in aureo tractatu de Aure humana Halae 1734. 4to. orificium internum, canalis Zonae tympani, dictum l. c. §. 162. pag. 71. feq.

lei vero incifurae porro arctiffime accrefcit, ac tunc tenuiffimum ramulum nerveum, in multos tenuiffimos ramufculos iterum fubdivifum, tympano exhibet, in ejus area anteriori et minori interius divifos. Cum mufculo mallei externo per membranam tenuiffimam albam, nerveam, ad FOLII proceffum tenaciffime cohaeret et concrefcit, abhinc ex cavitate tympani exiens, fuper mufculi *Euftachiani* five tubae interni tendinem fertur, et inter hunc ac externum mufculum pergit, cui ultimo tenuiffimum filum e) dat, quod tamen et exficcatum afservari poteft. Cavum dein fubit offea lamina fuperius tectum, inter fquamofam et petrofam partem offis temporum fitum, a GLASERO inventore, fiffura GLASERI, nominatum, canali proprio mufculi EUSTACHII preffe adjacet, duriffimis offibus abfconditus et tectus latet, detegitur difficillime. f) Per hoc cavum, ab offibus formatum, excurrit defcendendo, tubae incumbit, canalique carotico approximatus, ramulum ad mufculos tubae remittit. Inter apophyfin fpinofam

e) Id pingere voluit ANT. MARIA VALSALVA in eleganti Tr. de aure humana Bonon. 1704. 4. maj. Tab. VIII. Fig. III. no. 2. fed pinxit potius noftrum ramulum fupra tympani aream minorem excurrentem. Mufculi auris praefertim, licet tenuiffimi, craffiores tamen nervos habent et vafa copiofa, quae injectionibus toties a nobis repleta fuerunt, unde major actio mufculi dependet. Id vero alia etiam in corpore noftro exempla confirmant, e. c. mufculi inteftinorum, qui ob fenfibilem nervorum fabricam ultra omnem diametrum contrahuntur, fic ut deltoides irritatus paria haud praeftet.

f) Ob difficilem detectionem, orta omnino eft fententia plurimorum anatomicorum, ac fi per fiffuram articularis cavitatis maxillae inferioris tranfiret.

ſam oſſis cuneiformis et finem petroſae partis oſſis temporum, ex fiſſura ſua egreditur, cui inciſurae arctiſſime accreſcit, difficillimeque ſeparatur ac extrahitur. Poſtquam ante muſculi levatoris palati mollis, et circumflexi palati originem ex cranii theca exiit, nervo maxillari inferiori, ramulo recta deſcendenti ultimo et maximo quinti paris, ſub angulo acutiſſimo, extrorſum jungitur, qui inde craſſior evadit, licet ipſe ramulus iam craſſior ſit prope inſertionem in hunc nervum, quam prope originem chordae tympani ex duro. Portio dura vero, mox ſub Zona tympani in canali proprio ablegata, extrorſum, alium ſimilem ramulum dat, celluloſitati oſſium deſtinatum, verſus meatum auditorium extrorſum, oſſi duriſſimo inſculptum, tendentem. In quo, vt obiter notamus, ratio latet, adeo dolorificae inflammationis et abſceſſus meatus auditorii externi. Sed antequam ex canali exiit, unum, duos, pluresque ramulos, celluloſitati oſſium deſtinatos, verſus proceſſum maſtoideum, et antrorſum quoque dat g) quos in nonnullis ſubjectis, copioſiores et longiores deprehendimus, inprimis in infantibus, ubi in teneris oſſibus, faciliori opera poſſunt extricari. Diſtributionem nervi duri, poſtquam exiit ex foramine ſtylo-maſtoideo, et anaſtomoſin cum reliquis nervis egregie delineari

g) Interdum etiam vidimus, mox ante exitum Zonam tympani remittere, una cum his ramulis. Inde Cel. CASSEBOHM l. c. recte monet, in nonnullis inprimis in foetu et infantibus, conjunctionem chordae tympani, extra canalem FALLOPII fieri, et nuper longe ſuperiori in loco, prope muſculi ſtapedis carnem, Zonam abire deprehendimus.

lineari curavit Cel. du VERNEY h) ad quem LECTOREM BENEVOLUM remittimus, hinc nova tantum et accurata obſervata, tractus hujus portionis durae, per canalem proprium pingi curavimus.

EXPLICATIO
TAB. II. FIG. I.

TYMPANI MEMBRANAM CUM OSSICULIS AUDITUS ET HORUM MUSCULIS EX ADULTO SISTIT, ATQUE NERVUS DURUS, CUM RAMIS SUIS EX DURISSIMIS OSSIBUS EXTRACTUS, SIMUL DELINEATUR.

1. *Ortus nervi duri e foramine auditorio interno extractus.*
2. *Ramulus primus craſſior quem mox ſub dura matre exhibet, qui cum nervo petroſo evidenti anaſtomoſi jungitur.*
3. *Ramulus minor, ex curvatura nervi egrediens, antequam foramen ſtylomaſtoideum intrat, procedens ad*
4. *Muſculum mallei internum Euſtachii, ſive tubae dictum.*
5. *Ramulus ſimilis aſcendens, ex portione dura ſub angulo acuto prodiens, ad*
6. *Muſculum ſtapedium, cujus caro in canali ſemicirculari oſſeo ſita, concreſcit tamen per fila celluloſa cum duro nervo, in fine car-*

 noſae

h) du VERNEY Traité de l'organe de l'ouie a Leide 1731. 12. maj. Planche XVI. XIV. XII. Fig. III. et Planche II.

nosae partis, frustulum osseum canalis effracti adhaeret, ex cujus orificiolo, tenuissimus tendo exit, capitulo stapedis, hic reclinati, insertus.

7. *Zonae tympani exitus sive insertio in durum nervum sub angulo acutissimo, sine ullo de- vel ascensu in aquae ductu* Fallopii. (*Nervus hic forte nimis crassus delineatus videbitur, sed nota, diu illum in aqua maceratum fuisse.*)

8. *Flexuosus transitus hujus nervuli, per canalem proprium osseum, ad cavitatem tympani.*

9. *Exitus et transitus recta paululum ascendendo, per cavitatem tympani inter crus incudis longum, cui filamento tenero in Fig. II. adhaeret et mallei incisurae arcte accrescit.*

10. *Ramulus minor, qui dum exit ex cavitate tympani, in aream minorem membranae tympani, distribuitur.*

11. *Cohaesio per membranam albam nerveam cum musculo mallei externo sive* Foliano *dicto, qui ideo ad insertionem aliquatenus curvatus est, cum alias recta* Folii *processui inseratur, quo ista membrana, melius conspici possit.*

12. *Transitus Zonae tympani inter utrumque musculum mallei in- et externum et filamentum tenue ultimo musculo exhibitum.*

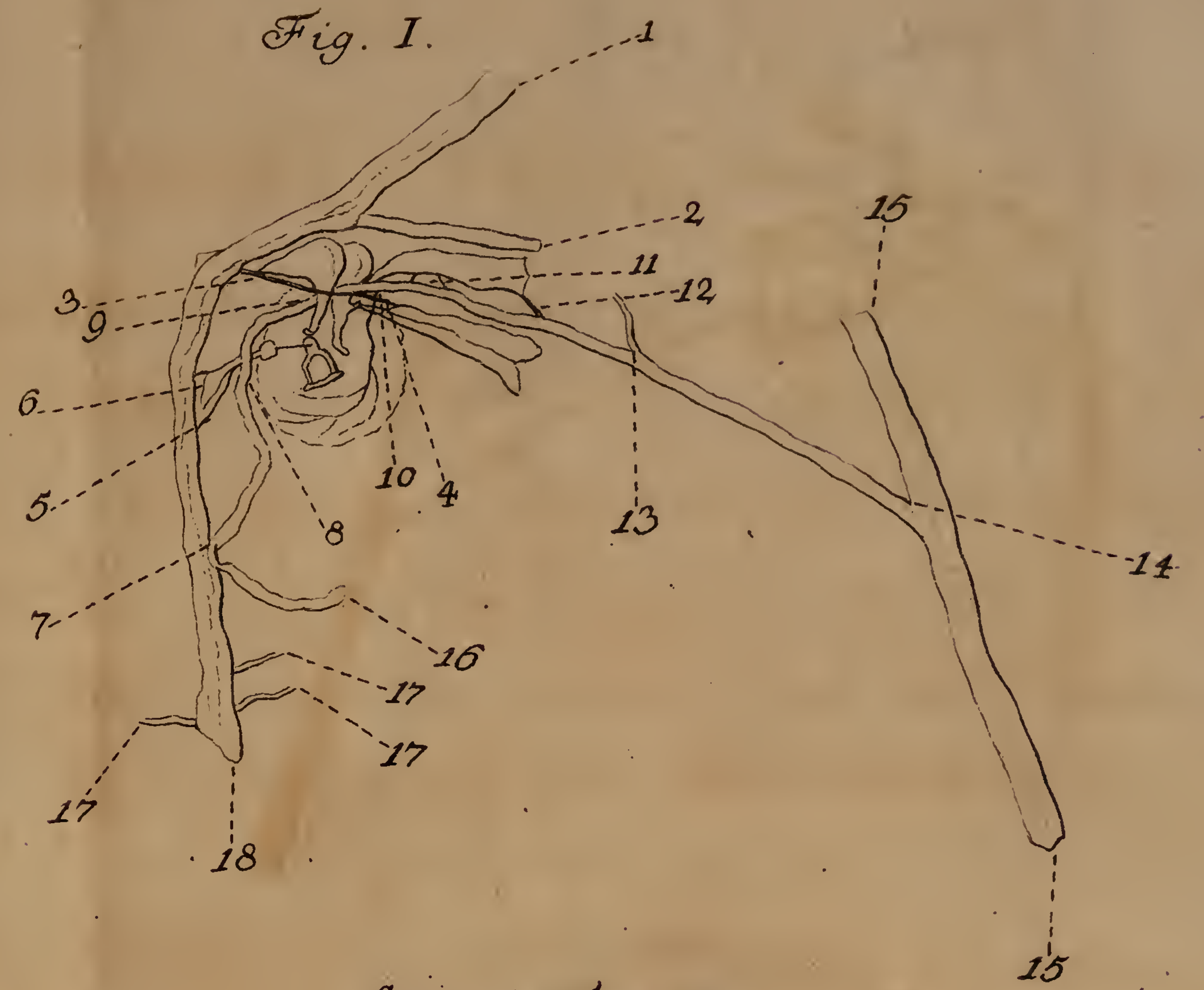
13. *Progressus nervi Zona dicti, tubae incumbens Eustachianae, prope canalem caroticum, ramulum tubae musculis exhibens.*

14. *Insertio vel ortus ex maxillari nervo inferiori, tertio quinti paris ramo, dum recta descendit, qui inde crassior fit, licet nervulus Zonae hic crassior sit, quam in ortu a duro et tot ramulos descriptos exhibuerit.*

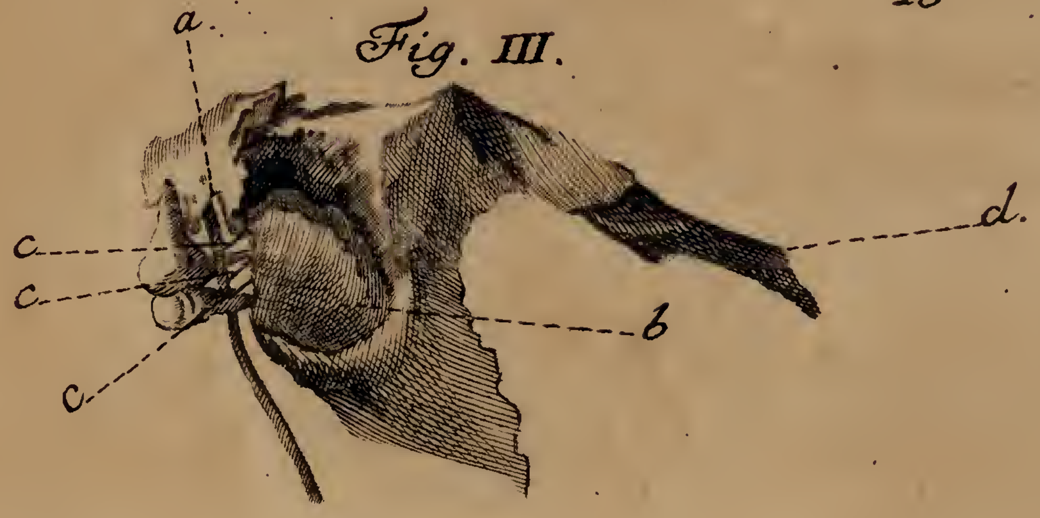
15. *Ner-*

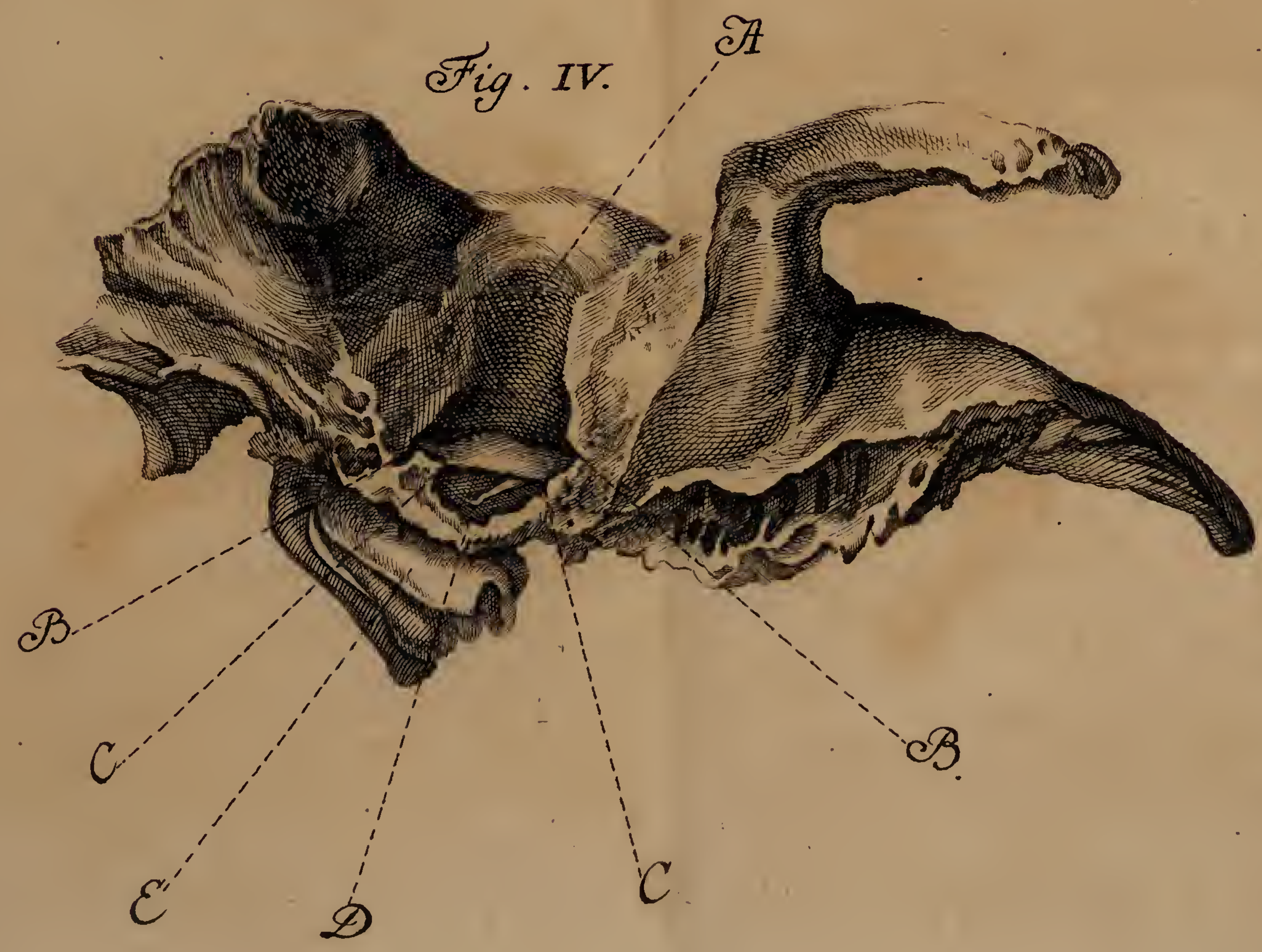
TAB. II.

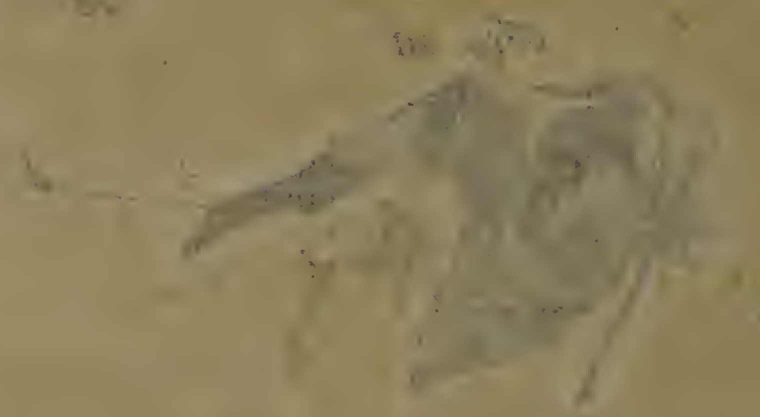

A. G. Reich ad nat: Exempl: del.

C. B. Glassbach sculps. Berol.

15. *Nervus maxillaris inferior, descendens, quatenus inferius crassescit ex insertione hujus nervuli.*

16. *Ramulus portionis durae mox sub Zona tympani oriens et per cellulositates osseas ad meatum auditorium externum excurrens.*

17. 17. 17. *ramuli minores portionis durae, cellulositati ossium destinati, mox ante exitum foraminis stylo-mastoidei, etiam post exitum saepe visi, inprimis in infantibus.*

18. *Exitus portionis durae e canali proprio ad aurem externam, parotidem faciemque postea distributae, hic abscissae.*

FIG. II.

NERVUS ZONAE TYMPANI EX ADULTO, QUATENUS SUB ANGULO ACUTISSIMO RAMULUM CRURI MAIORI INCUDIS EXHIBET ET OPE HUIUS CUM ISTO COHAERET.

a) *Nervus Zona tympani dictus.*

b) *Ejus ramulus ad crus incudis longum.*

FIG. III.

EXHIBET NERVULUM ZONA TYMPANI APPELLATUM EX ADULTO, QUATENUS PER TENERA NERVEA FILAMENTA, IN AREA MAIORI ET POSTERIORI TYMPANI CUM HAC MEMBRANA COHAERET, ET ILLAM INDE ADEO SENSILEM ET ELASTICAM REDDIT.

a) *Nervi Zonae tympani exitus ex suo orificio interno canalis proprii.*

b) *Membrana tympani superius dilacerata.*

c. c. c)

c. c. c) *Tria fila nervea, membranae tympani exhibita.*
d) *Processus styloideus.*

Sed ad scopum unde digressi sumus, revertamur, nempe ad descriptionem membranae tympani duplicis, quae omnium, quibus mecum elegantissimi auditus organi historiam perlustrare placuit, admirationem excitavit. KOEHLERUS noster os temporum adulti, omni adhibito artificio ad demonstrationem pulchrae fabricae organi auditus cum adaptare vellet, aegre primo tulit, inprovide applicato instrumento inferius jam laesam tympani membranam, obstupuit vero, cum videret hac dilacerata, aliam adhuc apparere, quae effracto canali auditorio osseo externo, cum illa non cohaereret. Anterior illa inferius laesa, plana, aequaliter satis tensa, oblique in canali auditorio posita, cum mallei manubrio nullum habet nexum, ergo nec in areas divisa, satis notabili spatio distat a consveto tympano, et accurate ab illo separata conspicitur, quapropter eam sequenti iconismo ab interitu vindicare curavimus.

EXPLICATIO

TAB. II. FIG. IV.

OS TEMPORUM ADULTI AD PLANUM INCLINATUM POSITUM, QUO MEMBRANA TYMPANI DUPLEX, ACCURATE APPAREAT.

A. *Canalis auditorius externus effractus, lamina inferiori ossea ablata, cui*

B. B. *In*

B. B. *In omni ambitu superiori accreta tympani membrana nova exterius paululum antrorsum posita, accurate tensa.*

C. C. *Tympani nova et anterior membrana, inferius dilacerata, quo distantia a consueto tympano distincte dijudicari possit.*

D. D. *Membrana tympani ordinaria, deraso multa patientia omni osse, annulo quasi osseo contenta conspicitur cum mallei manubrio.*

E. *Pars petrosa ossis temporum.*

An in illo homine auditus perfectior fuerit, ignoratur. Narramus experientiam anatomicam, a nobis servatam et huc usque ignoratam. i)

Naturam cum vasis sangviferis ludere, quis ignorat? spermatica, renalia k) et alia id satis evincunt, et Cel. olim Argentoratensium Anatomicus D. NICOLAI l) accurate et eleganter de pluribus evincit. Quatuor et quinque ramos arcus aortae viderunt anatomici m) et nos observavimus aortae ascendentis con-

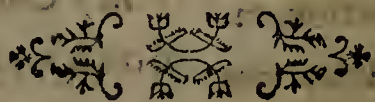
i) Membranam tympani osseam, ex infante septem annorum, admirandum exemplum, conservat Clar. SCHAARSCHMIDT, et nos invenimus adhuc aliam ex viro aetatis triginta annorum, in medio foramine perviam, quae nostram ornat praeparatorum collectionem.

k) Nuper modo vidimus in adulto tres truncos emulgentis arteriae, quorum ultimus ex aorta descendente, circa arteriam mesentericam inferiorem ortus, ascendensque arteriam spermaticam dabat.

l) Vid. Diss. HEN. ALB. NICOLAI de Directione Vasorum Argent. 1726. 4to.

m) Conf. prae aliis jam laud. Cel. BOEHMERI Prog. Observationes, de quatuor et quinque ramis ex arcu arteriae magnae ascendentibus. Halae 1744. 4to c. fig.

confvetos tres truncos, nimirum dextrum, in fubclaviam et carotidem poftea divifum, dein carotidem finiftram; inter hanc vero et fubclaviam finiftram, ramus peculiaris minor, ex aorta prodibat, qui arteriam vertebralem hujus lateris conftituebat. Alio tempore nobis obfervare licuit, quatuor ex aorta procedentes ramos, ubi primo ex arcu aortae, carotis dextra, flexuofo itinere exiit, poftea recta carotis finiftra, dein fubclavia finiftra, denique finiftrorfum paulo inferius in defcendentis arcus aortae parte fubclavia dextra, quae dein, mirabili flexu, transverfim quafi a finiftris dextrorfum, pofterius excurrit. Mirabar quoque in alio corde, venas pulmonales finiftri lateris unico tantum orificio in finum pofteriorem terminari, fed maximam admirationem movit, cum, injectione in recens nati venam umbilicalem facta, in vaforum corporis tenelli difquifitione, detegerem, arteriam pulmonalem, loco divifionis in duos ramos majores, utrique lobo pulmonis deftinatos, et ibi, vbi, canalis arteriofus, ab inventore BOTALLO nomen gerens, aortae implantari deberet, loco hujus canalis arteriofi, totam in aortam terminatam et modo prorfus infolito, multo minores ramos, calami ftraminei craffitudinem vix fuperantes, ad utrumque pulmonem mittentem. Quod obfervatum, ut rariffimum, fequenti delineatione aeternitati mandare curavimus.

EXPLI-

EXPLICATIO

TAB. III. FIG. I.

COR EMBRYONIS MATERIA CERACEA, CUM VASIS MAIORIBUS, REPLETUM, SISTIT.

A. *Auris et ventriculus anterior.*

B. *Vena cava ascendens, azyga abscissa.*

C. *Auris et ventriculus posterior.*

D. *Arteria magna cum ramis ascendentibus.*

E. *Arteria pulmonalis.*

F. *Arteriae pulmonalis immediatus transitus in aortam absque canali arterioso, cujus alias diameter aequalis est diametro, rami arteriae pulmonalis, ut solet, divisae.*

G. *Ramulus multo naturali statu minor hujus arteriae ad pulmonis lobum sinistrum.*

H. *Aorta descendens.*

FIG. II.

ARTERIA MAGNA CUM PULMONALI A CORDE ABSCISSA, UT INSERTIO POSTERIORIS IN PRIOREM ACCURATIUS IN CONSPECTUM VENIAT.

A. *Arteria magna ex ventriculo posteriori abscissa.*

B. *Arteria pulmonalis e ventriculo anteriori exsecta.*

C. *Immediatus transitus arteriae pulmonalis in aortam, absque canali arterioso.*

D. D. *Duo ramuli solito multo minores pulmonibus dicati.*

Ex his autem, quia in hoc recens nato infante nulla alia caussa mortis inventa fuit, probabile omnino est, circulum sangvinis per pulmonem ad respirationem adeo necessarium, per hos angustos ramos, sufflaminatum et fieri non potuisse. Tota enim pulmonalis arteria, transiens in aortam, necessario, quantitate sangvinis ad duplum aucta, vim eidem intulit, distendendo membranas elasticas aortae, et sic vitae posuit finem.

De curiosa itaque partium conformatione, quam dissectoribus invenire rarum non est, plura in posterum addam, si plus tantum otii mihi fuerit concessum. Ex iis autem quae nunc praesto sunt, huc spectat inprimis peculiaris pendula cutanea rotunda productio, quae inter scapulas formata et gestata fuit, in corpore cachectici. Formam illa habet inferius planam, superius convexam, de reliquo rotunda, superius in parte convexa quasi acinosa est, ea ratione, prout gutta rosacea faciei partes deturpare solet. Pedunculo autem a duplicatura cutis formato adhaerens, mobilis erat, et sacci instar dependebat. Testem porro in abdomine prope annulum situm, nuper demum vidimus. Monstrosos renes, ubi uterque concretus erat, solito tamen majores, rotundiores, crassiores et medio in loco vasa sanguinea excipientes, uriniferaque emittentes, proxime sibi invicem adjacentes, monstrabat nobis nuper, ex adulto, assiduus auditor Dom. MERTZ. In pelvi situm renem, qualem EUSTACHIUS n) depictum dedit, in theatro anatomico Lipsiensi, nostro

n) Vid. Explicatio Tabularum Anatomicarum BARTHOL. EUSTACHII per BERN. SIEGF. ALBINUM L. B. 1744. fol. pag. 7. Tab. IV. Fig. V.

noſtro tempore viſum recordamur. Pedem praeterea ſervamus, curioſae conformationis, fibula enim deficit et appendix tantum inferius craſſus ſuperius ſpinoſus adſidet, inferiori antrorſum et introrſum curvatae tibiae, quae et multo altera brevior eſt, ex oſſibus tarſi, ſolus calcaneus adeſt, qui cum tibia et appendice fibulari, loco aſtragali articulatur, os cuneiforme primum et interius, quod cum oſſe metatarſi pollicis, articulo naturali jungitur, adeſt, reliqua vero oſſa tarſi deficiunt. Superſunt etiam tria oſſa metatarſi, pollicis naturale ſed minus, nec non minimi, ut ex figura colligi poteſt digiti os metatarſi, quod cum proximo intermedio concretum, calcaneo ſimul articulantur. Pollex et duo digiti, nimirum minimus, et qui hunc excipit, quoad phalanges a formatione naturali non recedunt, niſi magnitudine, quae minor eſt. Sed naturalem nec a morbo inductum hunc ſtatum eſſe, docemur, quia in cute nulla cicatrix, nec oſſa ullo modo vitiata ſunt, poſt injectionem etiam arteria, naturali ſimilis viſa fuit.

OBSERVATIO III.

NATURA VI MORBI SUPERATA, INPRIMIS EXEMPLO, ABOLITI FERME INTESTINI COECI ET SUMME ANGUSTATI COLI IN RECENS NATO, EXPONITUR.

Dum exemplum propoſituri ſumus, ex quo pateſcere poſſit, morbi vires naturae viribus aliquando ſuperiores exiſtere, et in tenerrima jam aetate radices figere non eradicandas, non

poſſumus non, quin ſimul per varia alia, quae ſenſim nobis innotuerunt, ſpecimina, hanc a nobis prolatam, confirmemus ſententiam. Harum quidem mutationum cauſſa ſaepe ſenectus eſt, ſed nonne illa ipſa morbus? evincit hoc ſatis, mors exoptata ſenum, ex naturae legibus. Rarum non eſt Anatomicis, in his laryngem, tracheam, coſtas, cordis et arteriarum valvulas oſſeas invenire. Ipſam coronariam cordis arteriam, nobis praeſentibus, in Theatro, ad digiti longitudinem oſſeam deprehendit, amabilis amicus SCHAARSCHMIDT, quam inter ſua notabiliora praeparata conſervat, varios ejus ramos per cor diſperſos et cruſta oſſea tectos, Cel. MECKELIUS a) extricavit. Nos a deſcendente aorta, ubi in iliacas dividitur, a crurali usque ad popliteam, in hoc tractu, totas oſſeas factas arterias, miſimus ad theſauros LUDWIGIANOS anatomicos. b) Plura talia egregia exempla et adhuc noſtra, notabiliorum collectio continet. Etiam pinealem quoque glandulam, quam immortalis animae ſedem eſſe voluit CARTESIUS, oſſeam fieri, nobis exemplo ſervato conſtat. A Viro Ill. optimo olim Praeceptore jam Archiatro Regio et Conſiliario Aulico GUNZIO ſimiles ſervatas ſcimus, literis, SUMMI VIRI, praeterea certiores facti, omnes fuiſſe melancholicos, in quibus hoc inveniri contigit, quod nuper etiam uberiori explicatione illuſtravit. c) Id quod de noſtro haud conſtat, cum hiſto-

ria

a) Citante Cel. GERNET in Diſſ. de ſiccitatis ſenilis effectibus Lipſ. 1753. §. XIII. p. 20.

b) Conf. GERNET Diſſ. l. c.

c) Conf. EJUS Progr. quo lapillos glandulae pinealis in quinque mente alienatis proponit Lipſ. 1753. 4to.

ria morborum, tot cadaverum, in noſtrum theatrum anatomicum delatorum, plerumque, quod dolendum, deſideretur. Verum enim vero hanc melancholici ſanguinis cauſſam probabiliorem reddunt polypi in ſinubus meningum reperti, turgeſcentibus ſimul ſangvine aterrimo, omnibus encephali venis, qui et in ſyſtemate venae portarum, picis inſtar haerebat, ut tunc omnino jam admiraremur, quomodo vaſa viſcerum minima permeare potuerit. Lien de reliquo mollis et quaſi putridus apparuit, quod pluries obſervavimus, in hominum morbis chronicis extinctorum cadaveribus, qui digito prehenſus, facillime dilaceratur, ſimul vero materiam atro-rubentem, in copia effluentem praebet, qua totus turgeſcit. Nonne inde oritur et nutritur, rariſſimus ille morbus, niger HIPPOCRATI dictus? quem modo nuper in puella judaica, XVII. annorum mirabili exemplo experti ſumus. Iſta virgo, quae ſtrictioris habitus eſt, craſſumque ſanguinem aterrimum, cum forti pulſu in vaſis gerit, jam ter hoc peſſimo morbo tentata fuit, cum de reliquo actiones ſatis ſanae ſint, ubi per tres ſeptimanas, interdiu noctuque cum tuſſi convulſiva et enormi ſingultu, materiae tenacis viſcidae, bili ſimillimae, ſed ex rubro nigrae continuo vomitu, per XXIV. horarum ſpatium ad pondus ℔iij. - IV. et ultra enormi vomitu rejecit. Dolor interim fixus aliquantulum pungens in hypochondrio ſiniſtro, vt in inflammato liene eſſe ſolet. Mirandum, quod rideat in peſſimis cruciatibus, ac quaſi cachinnum moveat, ſimul vero illacrymetur

quale

quale ſymptoma in hypochondriacis ſpleneticis factis, toties occurrit. Pulſus de reliquo et urina nullo modo mutata. Qui primus aegrae opem tulit medicus, pro vomitu cruento habuit, et innumeras venae ſectiones ſpatio unius cum dimidio anni ad malum debellandum, absque levamine tamen celebrari juſſit, ſanguine interim aterrimo, quod nobis noſtram admirationem movit, ſemper ex vena detracto. Nos diluentibus leniter reſolventibus cum laxantibus, adhibitis, paucis diebus paroxysmo praeſenti finem impoſuimus. Diſcite o Medici! nocivas V. S. toties in praxi occurrentes. Reditum et eventum, hujus mihi et aliis in iuniori corpore admirandi morbi, cum evacuatione tam copioſae materiae, licet largiter ſimul menſtruata ſit, cum aliis practicis obſervationibus rarioribus et curioſis, data occaſione enarrabo. Oſſa ipſa, ut de reliquis fibris ſenilibus dictum, nimium rigeſcere, neminem fugit, palam quoque eſt, ipſam eorum ſubſtantiam deſtrui, licet duriſſima ſit, exemplum maxillae ſuperioris et inferioris id ſatis probat. Sed et reliqua oſſa quaſi abradi, nobis notabile et probabile viſum in capite vetulae CIV. annorum in noſocomio noſtro mortuae. In hoc capite, lamina externa oſſium bregmatis occipitis reliquorumque, cum ipſa diploe usque ad vitream ſolam permanentem, quaſi abraſa eſt, quae admodum fragilis remanſit, pellucidaque videre eſt. Tantae autem teneritatis eſt, ut dexterrimo anatomico KOEHLERO noſtro, ſub manibus os bregmatis ſiniſtrum confregerit, cum ca-

put

put mundificare vellet. Ulteriori itaque perluſtrationi hoc eruditis, et attentis ad naturae phaenomena medicis commendamus.

Alia occaſione in puella tredecim annorum, quae diu convulſionibus, in dicto nunc noſocomio agitata fuerat, ſuturarum frontalis, coronalis, ſagittalis et ſquamoſae dextri lateris defectum notavimus, cujus etiam oſſa temporum, cum occipite arctiſſime jam concreta erant, totum de reliquo caput anguſtiſſimum et ex acuminato planum eſt, quod cerebri expanſionem et incrementum certe impedire debuerat; reſervamus autem nobiscum ex dono amici, olim auditoris, nunc chirurgi legionis pedeſtris primarii, BERTUCHII. In reliquis etiam oſſibus ejusmodi concretiones contingunt, ad plures hac de re factas obſervationes, pertinent ex noſtris, ſpina dorſi, in qua quinque ultimae vertebrae dorſi plenario concretae et ſucco oſſeo, effuſo quaſi et luxuriante, junctae oſtenduntur, ubi ſimul oſſa innominata cum oſſe ſacro, ſimili oſſea effuſione accedente, coalita exſtabant. Cuncta deinde totius ſceleti oſſa, diverſis et copioſioribus ſpinoſis eminentiis exaſperantur, cauſſa tamen atque origo mali, aliquantulum obſcurior eſt. An a foeda luis venereae materie contaminata fuerint, quae oſſa teterrima carie adficiendo, naturae vires frangit, non determinare auſim, licet illius morbi ſtupendam vim declarare poſſim evidenti quodam exemplo, quod ex liberalitate quondam auditoris, nunc chirurgi primarii legionis equeſtris amici HENCKELII mecum teneo.

Penetravit nimirum caries offium nafi et maxillae fuperioris in antrum HIGHMORI usque. Aliis a cauffis offa mollefcunt, ut totius fceleti, quale nos exemplum vidimus, adulta etiam offa, ad lubitum comprimi fe paterentur. Invenimus porro os, latitudine digitos duos transverfos, longitudine unum aequans, craffitie unius et dimidiae lineae, quod pleurae pulmonis ad longitudinem circa quintam, fextam, feptimamve coftam, pofterius verfus vertebras, dextro in latere accretum erat. Ex fuccis deinde corporis noftri, diverfis in locis, calculos coalefcere multis experientiis conftat, in pulmone concretos nos ipfi aliquos fervamus et alios circa proftatam repertos, ex eorum etiam numero, qui in renibus congeruntur et variorum morborum, nec non phthifeos cauffa exiftunt, recordamur feminini cadaveris quod in theatro noftro diffectum fuit. In hoc nimirum cadavere ren dexter detegebatur nucis juglandis magnitudine, tota vero in fuperficie corrugatus, cujus ureter eam affecutus fuerat, dilatatione facta, amplitudinem, ut digitum aequaret. Ren e contrario finiftri lateris, naturali triplo major erat, in externa fua fuperficie irregularis, in lobos quafi, ut in foetu, divifus, ureter ejusdem ad pollicis magnitudinem latus, in fuo quem pelvim vocant principio, recondebat calculum avellanae fimilem, nec non tres minores alios, quos tubuli BELLINI comprehendebant, fimul cum haud exigua puris copia. Urethra quidem non adeo multum dilatata erat, fed nec calculus quidem in vefica urinaria.

Quo

Quo magis autem haec omnia sufficienter demonstrare valeant, morborum caussas, omni arte saepe potentiores esse, eo magis ad fabricae corporis nostri mutationes attendendum esse credidimus, cum medenti etiam usui esse possint. Cordis itaque ventriculum anteriorem in theatro anatomico nobis monstravit perindustrius et amicus tunc commilito WALTHERUS Westphalus, qui sexies ad minimum naturali major, anevrismatice d) distentus erat, ut nobis, hydropem pericardii subesse judicantibus imponeret, antequam dissectione facta error detegeretur. Intus autem sanguis, in grumum densum aterrimumque concretus, variis polyposis albicantibusque concretionibus mistus erat. Caussam hujus mali simul non difficile erat invenire, cum scirrhi pulmonum atque eorum exulceratio, impeditum sangvinis transitum, caussas hinc resistentiae summas, et dilatationis enormis evidenter proderent. Quid sangvinis progressus retardatus valeat, haemorrhoidarii monstrant, in quibus haud simplici vice venam, quam haemorrhoidalem internam nominant, ad pollicis diametrum auctam vidimus, et simul intestinum rectum triplo naturali majus a foecibus flatibusque: cujus rei etiam tristissima nobis quotidie imago ante oculos versatur, ubi, ad pugnorum magnitudinem tumores haemorrhoidum nonnunquam ano exeunt sub alvi depositione et pertinacissime obstructam alvum et immedicabilem morbum reddunt. In nosocomio

d) Simile exemplum refert DIONIS in Libr. Anatomie de l'homme à Paris 1723. 8. pag. 627.

quod a charitate nomen accepit, pedem conſpeximus, qui, antecedente atrophia, ad incredibilem fere molem excreverat, in diſſectione telam cellulofam, lardi inſtar extenſam, craſſam et induratam monſtrabat. Aeque tamen ſuccumbere vis vitae cogitur, ſi ad minorem partes reducuntur molem, cujus rei eventus, apud nos haud rari eſſe ſolent, in inteſtinorum anguſtia ſaepiſſime obvia et a magno venerandoque maecenate noſtro, B. WALTHERO, cujus manes adhuc colimus, quique ipſe miſerando hoc afficiebatur morbo, graphice adumbrata. e) Cum autem permulta ſint, quae ſua ad hunc contribuere poſſint affectum, uſum venenatorum acrium, ſpirituoſorum et aromaticorum remediorum, coarctare quam maxime partes per exemplum cognovimus, in ventriculo conſpicuum, qui adeo contractus reperiebatur, a vini ſpiritus abuſu, ut ovum vix caperet et craſſities membranarum ultra digitum diametro aucta eſſet. f) Alio tempore ventriculum, a ſimili forte cauſſa in medio ſic contractum conſpeximus, ut vix groſſum diametro aequaret, licet flatu immiſſo, ſupra naturalem quam habebat capacitatem, iam dilatatus fuerit, quale exemplum recenſet Cel. SCHAARSCHMIDT iconeque expreſſit. g) Quod ad inteſtina per-

e) Conf. EJUSD. Diſſ. de inteſtinorum anguſtia ex obfirmato eorum habitus vitio Lipſ. 1726. 4to.

f) Ejusmodi exemplum inter alias egregias et artificioſe praeparatas partes corporis humani aſſervat Venerandus praeceptor Ill. GUNZIUS, qui in eodem viro plures repertos fuiſſe polypos ſimul docuit.

g) AUG. SCHAARSCHMIDT in Epiſtola ad Vir. Ill. D. COTHENIUM Archiatrum regium, germanico idiomate conſcripta ſub. Tit. *Anatomiſche Anmerkungen Berlin 1750. 4. c. f.*

pertinet, liceat mentionem injicere eorum, quae reperta sunt in inteſtinis militis adoleſcentis, ex cauſſa tamen externa phthiſi defuncti, in quo nimirum adeo anguſtata deprehendimus inteſtina, ut, cum forſicis ope, totum inteſtinorum tractum, vermium cauſſa, quibus ſimul laboraverat, ſecundum longitudinem diſcindere animus eſſet, loci exiſterent in tenuibus, nec non in craſſis inteſtinis, ubi forſicis brachium, absque vi adhibita immitti non potuerit. h) Forte quis diaetae accuſabit in his ſimilibusque malis vitia, verum ſi in nondum nato homine eadem jam extent, quid tunc penſitandum ſupereſt. Nihilo tamen ſecius coli et coeci inteſtinorum notandam admodum anguſtiam, in puellae recens natae cadavere invenimus, quam ea propter delineandam curavimus, inprimis quod, miro alias exemplo, in embryone iam mutatio fuerit facta, ubi omnis rerum non naturalium abuſus, teneram hominis fabricam deſtruere nondum potuerit, ubi acria et corrodentia quaevis exulare jubentur. Abſconditae ſane cauſſae difficillima eſt exploratio, an meconium acerrimum, an haereditaria diſpoſitio, prout aliquando haemorrhoidarios lactantes inventos fuiſſe meminimus?

h) Praecipua haec cauſſa eſſe videtur inſuperabilis alvi obſtructionis, cujus mirandum exemplum videre eſt in Domo Regia, in qua Laesi ſed invicti, prout inſcriptio ejus docet, aluntur milites. In hac enim miles vivit, qui poſt ſuperatam dyſenteriam, tam atroci infeſtatur alvi pertinacia, ut per octo jam annos, omnia fere per os reddat, et vix ſex ſeptemve menſium ſpatio interjecto, una vice alvum deponat, certiſſimo indicio, ſcirrhoſam inteſtinorum fabricam redditam fuiſſe, cum prudentiſſimorum medicorum auxilia, nec tantillum proficere potuerint.

mus? Ultimum vix probabile, tunicae namque inteſtini in omni ambitu quoad craſſitiem auctae et ex parte ſcirrhoſae iam conſpiciebantur. Primum non plane negligendum, cum ex meconio in neonato homine, varia ſaepe incommoda exoriantur, et niſi prudenter evacuetur, non raro jugulet. In nunc adducto itaque exemplo, quod icone expreſſimus, vides BENEVOLE LECTOR, totum coecum quod in aetate hac ſemper majus eſſe ſolet, abolitum quaſi, proceſſum etiam vermiformem admodum minutum, aſcendens colon ita vero anguſtatum, ut vix credendum ſit, inprimis, quod in hoc jam exemplo flatus immiſſus et exſiccatio ſuperveniens, naturalem ejus capacitatem auxerint. Ingreſſus quidem inteſtini ilei hic adeo diſtincte non conſpicitur, licet eundem lubentiſſime ſervare voluerim, adeo vero mollia erant inteſtina tenuia, ut aerem continere non poſſent.

EXPLICATIO

TAB. III. FIG. II.

INTESTINUM COECUM CUM INITIO COLI EX INFANTE MOX IN LUCEM EDITO, UT ANGUSTIA HORUM CONSPICIATUR.

A. *Proceſſus vermiformis*

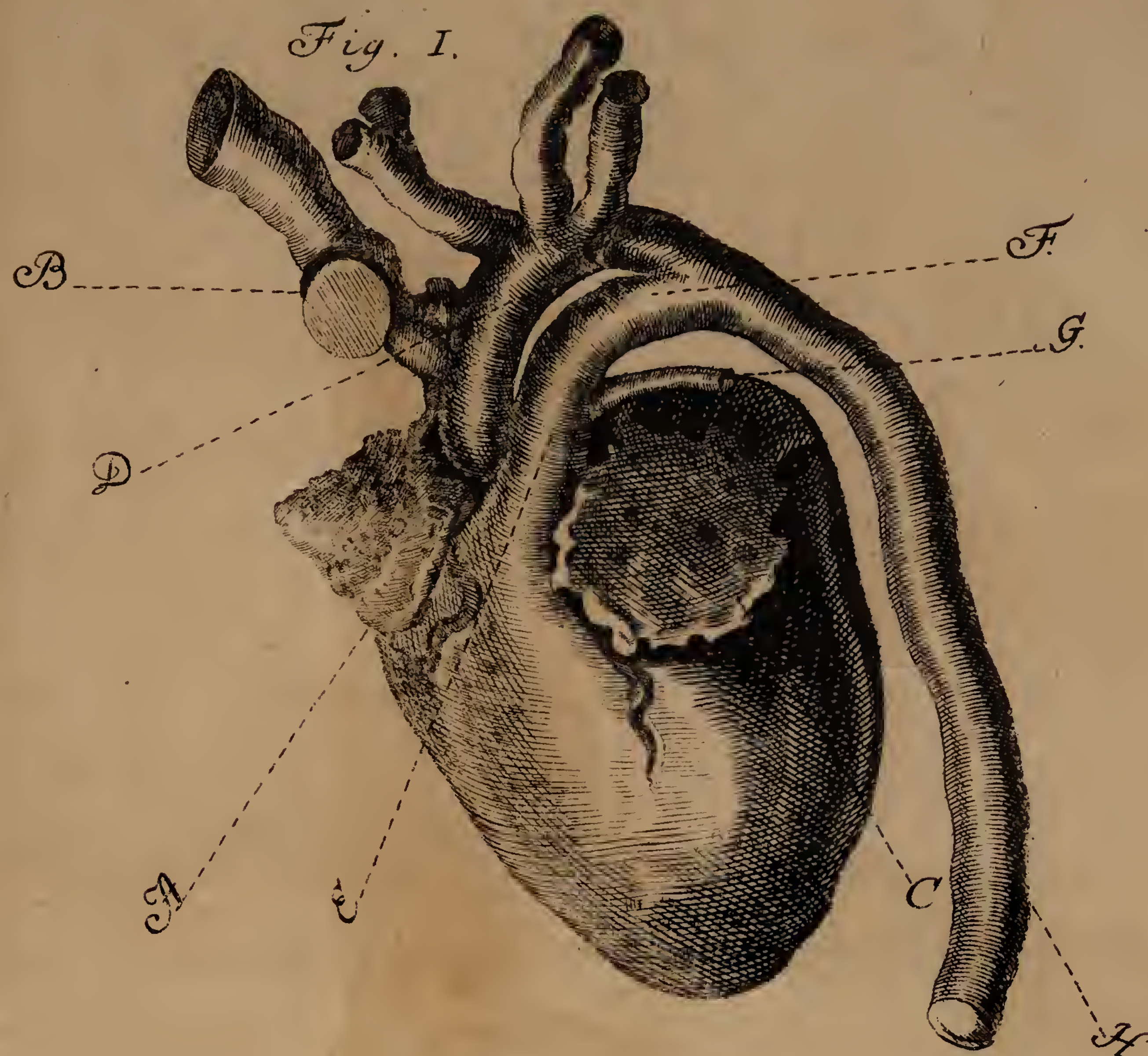
B. *Ingreſſus inteſtini ilei in coecum et colon.*

C. *Inteſtinum coecum praeternaturaliter anguſtatum.*

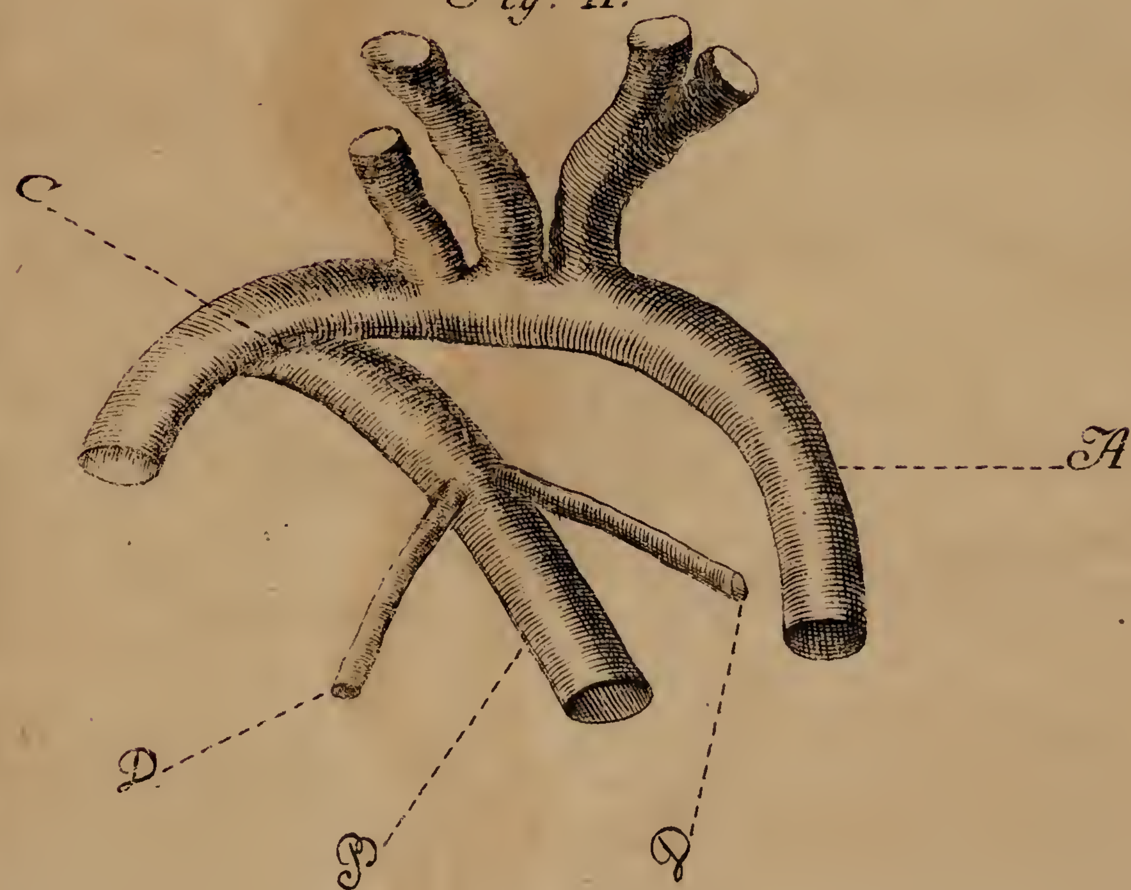
D. D. *Summa coli inteſtini anguſtia.*

E. *Naturalis inteſtini coli diameter.*

Miſe-

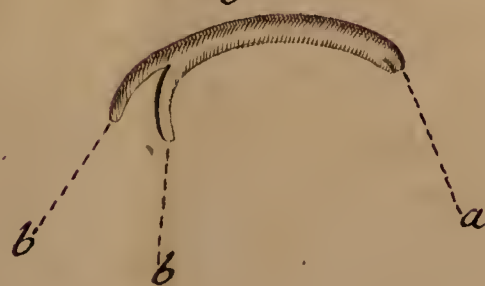
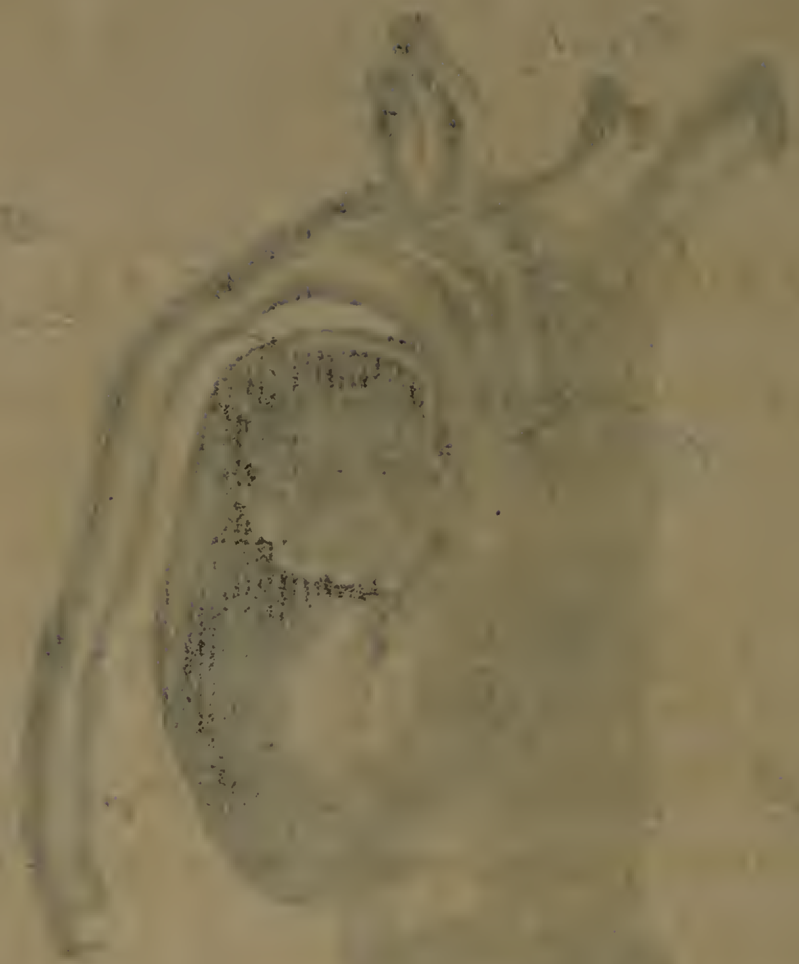

Fig. IV.

A. G. Reich ad nat: Exempl. del.

C. B. Glassbach sculps. Berol.

Miserandam itaque hominis conditionem, qui a tenellis staminibus a morborum eorundemque caussarum persecutione immunis non sit, nunc cognoscimus et dolemus, sed alias etiam multas aegritudines in utero materno sua in embryonem dispergere semina confirmati fuimus, dum in recens nati masculi pelvi renis calculum detegeremus, pisi magnitudine, ureteres autem ad summum dilatatos observaremus, licet aliquem ad vesicam descendisse non posset inveniri, vel ex defectu in illa concluderemus. Tabe tamen afficiebatur recens natus, cujus aliam caussam nullam reperimus in cadavere omni adhibita cura dissecto.

OBSERVATIO IV.

RES CONTRA NATURAM.

Quemque suus vellicat vermis, verum satis proverbium, etiam medicos excrucians, in consveto nostris temporibus morbo, recte a gallis dicto, Maladie imaginaire. Interim et vermium historia satis horrenda, tantis enim admirabilibus symptomatibus et cruciatibus stipatur, ut a vulgo, magicis artibus plerumque adscribantur, qui miserrima ratione debiles inprimis infantes toties necant, hinc etiam a medicis, res contra naturam appellati fuere. Ubique fere in visceribus corporis humani, vermes a dissectoribus inventi sunt, peculia-

ris

ris prorſus figurae, a) inter hos tamen, peſſimus, uti conſtat et arte vix ſuperabilis eſt, lumbricus latus, ab aliis taenia dictus. Etiam noſtrae curae ſex aegri adulti commiſſi fuerunt et quatuor adhuc ſunt, quibus per medicamenta, multae ulnae excretae fuere, quae ſervatae oſtendunt, latiores, anguſtiores, longiores, breviores articulos, in quorum medio, inteſtinula quaſi ſtellata, in aliis nigricant, in aliis ob copioſam chyli materiam infarctam albeſcunt. Probabiliter inde colligimus, poſteriorum ſedem in inteſtinis tenuibus, priorum vero in craſſis fuiſſe. Iu duobus aegris ſexus ſequioris, tales excretae ſunt taeniae medicamentorum ope, quales vulgo ſub titulo vermium cucurbitinorum veniunt. Sed mucum merum hos vermes non eſſe, ut veteres ſomniarunt, ſatis docet, motus eorum, b) et compoſitionis fabrica, tum quoad propria inteſtinula, tum quoad oſtiolum unicum vel duplex, per quod probabiliter excrementa vermis exeunt, ut cuilibet deſideranti, in ſiccis et humidis praeparatis oculo nudo et armato, oſtendere valeo. Controverſia tantum a medicis agitatur,

a) Conf. prae reliquis recentioribus Bianchi l. c. Tab. III. ubi varios et admirandos omnino vermes C. H. delineatos invenies, et de morboſa eorum generatione Part. III. p. 252. ſeq.

b) A cane domeſtico, toties ſinguli excreti motum evidentem contractilem per multas horas nobis oſtendebant, tractione primo multo latiores, poſtea iterum anguſtiores facti.

tatur, an vermes hi lati, veri cucurbitini, et alius ex alio alimentum fugat, c) an vero unicus vermis fui generis fit, quod ultimum omnino probabile vifum, ex obfervatione, in cane diffecto anno MDCCXLIX. facta, ubi poft experimenta phyfiologica inftituta, diffectis denique inteftinis, tres, fibi invicem adjacentes, taenias invenimus. Quaelibet duarum ad minimum ulnarum longitudine erat, quaelibet verfus caput tenuior, elongata, in medio latior et anguftior, in fine ac cauda tenuiffima et anguftiffima d) eft. Dolemus, quod jam extinctae erant, hinc nec motum edebant, nec inteftinorum parietibus adhaerebant. Interim in una eademque regione inteftini tenuis, capita trium harum taeniarum fita erant, quorum ofcula rotundula, ut labia fugentia apparent, non tamen acuminatum atque oculis praeditum caput oftendunt, ut pinxerunt

c) Cel. Steph. Coulet Tr. de Afcaridibus et lumbrico lato. L.B. 1729. 8. maj. peculiarem hiftoriam afcaridum, diutiffime moleftorum, defcribit, et putat lumbricum latum ex afcaridibus majoribus factis conftare et oriri, fi ab inteftino recto ad caetera afcendunt et fic, inofculatione nempe, oris in anum alterius, concatenantur. Afcarides vero non pinxit, fed potius partes taeniae, quae fub titulo cucurbitinorum toties per longum tempus fingulae exeunt, et titillatione ani moleftae funt, afcarides enim nil nifi vermes funt, ergo nec conftantes, cum in mufcam Ichneumonem mutentur, hinc nunquam diu molefti.

d) Hanc anguftiffimam taeniae partem Cel. Nic. Andry Tr. de la generation des vers dans le Corps de l'homme à Amfterd. 1705. 12. maj. c. f. ed. II. pinxit falfo pro capite vermis. Tab. V. Fig. 17. cum potius ejus finis fit.

xerunt alii. e) Nobiscum ſentit accuratiſſimus et indefeſſus rerum naturalium ſcrutator Vir Illuſt. LINNAEUS f) qui taenias accurate disquiſivit, imo extra corpus humanum hunc vermem in terra paludoſa ad fontem acidularem prope JERNAM DALEKARLIAE invenit, g) quales et Cel. UNZER in aqua puteali, ſe inveniſſe perhibet, h) additque morbum hunc verminoſum in femina ceſſaviſſe, poſtquam de hac aqua non amplius biberet. Non contemnenda de hac taenia cogitata profert Cel. BONNET. i) Interim in capitibus mearum taeniarum nil obſervo, quod internodium primum ſugens, prae reliquis fabrica peculiari partium diſtingvat. Nos hic addimus peculiares vermes, ex carioſis dentibus, per vaporem aromaticum

e) Conf. SCHACHERI Diſſ. de taenia Lipſiae 1737. 4to. §. IIX. et IX. ubi de capite taeniae diverſae autorum ſententiae leguntur. A latere ſe inveniſſe illud perhibet inter recentiores EMAN. KOENIG in Actis Helveticis Baſil. 1751. Vol. I. 4to. pag. 17. ſeqq.

f) Is ſolus recte pinxit, capita harum taeniarum, non acuta ſed plana orbicularia diverſasque ſpecies ſubjunxit. Diſſ. de taenia, quae continetur in Amoenitatibus academicis Autoris Holmiae 1751. 8. maj. Vol. II. nobiſcum ſentit l. c. p. 95. De taenia varia quoque collegit GUALT. VAN DOEVEREN Diſſ. de vermibus inteſtinalibus hominum, praecipue de taenia. Lugd. Bat. 1753. 4to. maj.

g) Conf. mox cit. CAROLI LINNAEI ſyſtema Naturae. Stockholmiae 1748. 8. maj. nota 10. ad regnum animale p. 213.

h) Vide *Hamburgiſches Magazin.* Hamburg 1751. 8. Vol. VIII. pag. 314.

i) Memoires de Mathematique et de Phyſique préſentés à l'academie Royale des ſciences par divers ſçavans et lus dans ſes aſſemblées. a Paris 1750. 4to. Tom. I. p. 478. ſeq.

cum expulſos in femina judaica numero octodecim, qui ſingularem prae ſe ferunt figuram, quia vermis ad finem diſpeſcitur in duas quaſi caudas, plano-convexas; exeuntes ex dente mox periere, quare ad genus reptilium k) omnino ſpectare videntur, et naturalis eorum magnitudo, lenteque aucta hic videre eſt. Oris vermes etiam deſcribit BIANCHI. l)

EXPLICATIO

TAB. III. FIG. IV.

VERMIS DENTIS NATURALI MAGNITUDINE.

FIG. V.

IDEM VERMIS LENTE PLANO-CONVEXA UNIUS POLLICIS MAGNITUDINE AUCTUS.

a) *Caput vermis.*

bb) *Cauda vermis diviſa, ita, ut plano-convexa pars ſe mutuo planitie attingat.*

k) An aſcaris mutabilis in muſcam vapore aromatico enecatus, ſed cur poſterius bifidus?

l) loc. cit. pag. 324. ubi et alios autores cit.

 APPEN-

APPENDIX.

RADICIS RUBIAE TINCTORUM PER EXPERIMENTA EFFECTUS IN CARTILAGINIBUS ET OSSIBUS ANIMALIUM.

De radice rubiae tinctorum quatenus ossa inprimis juniorum animalium, pulchro rubro colore inficere a) solet, tanta copia experimentorum a recentioribus institutorum extat, ut nostris orbis eruditus omnino carere possit, et difficile sit his aliquid adhuc addere. Cel. D. DEHTLEEF assiduus quondam auditor in CL. b) et ultra ossibus fractis, haud invenit, cartilagines rubras factas fuisse. c) Id etiam perhibet, strenuus olim commilito, praematura morte nobis in flore aetatis, quod dolendum, amicis abreptus, dignissimus Lipsiensium Professor, beat. BOEHMERUS. d) Nos cuilibet contrarium ostendere possumus, ex columba, per tres tantum dies,

a) Alia etiam corpora naturalia ad ossa animalium tingenda valere, constat experimentis GUETTARDI, Histoire de l'A. R. S. 1746. à Paris 1751. 4to. maj. pag. 98. v. g. Gallium fl. albo et luteo, Aparine.

b) Vid. PET. DEHTLEEF Diss. Inaug. exhibens ossium Calli generationem et naturam per fracta in animalibus rubiae radice pastis ossa demonstratam. Gotting. 1753. 4to. mox in Proemio.

c) l. c. §. IV. p. 2.

d) JO. BENJ. BOEHMER in eleganti Diss. Radicis Rubiae tinctorum effectus in corpore animali Lips. 1751. 4to. §. XII. p. 17-18.

dies, pauco pulvere rubiae tinctorum nutrita, in qua omnes cartilagines laryngis, offis hyoidis totiusque tracheae, poftquam diffectae funt, pulcherrime rubent, fimilis etiam color confpicitur in roftro et unguibus. Ex fpatii quidem, per quod illa nutrita fuerat, anguftia, et pulveris affumti copia admodum parva, vix poteram induci, ut crederem, adeo iam radicis affumtae vim penetraffe, nifi ex pennarum colore et roftro vix abjiciendam effe, fuiffem confirmatus, et facta poft fectione, ea, quae nunc retuli, comperiffem. Citati autores porro afferunt, effectus radicis rubiae tinctorum, in tingendis offibus, haud conftantes effe, in animalium offibus, fed victu mutato perire. e) Raro contigit, ut animalia juniora, hac radice nutrita diu fupervivant, fed macie nimis cito extinguuntur, contigit tamen nobis, cafu fatis infelici, contrarium videre in catulo per longum tempus enutrito, qui jam ad miferandam maciem redactus erat. Emaciatum vero hunc canem cibis melioribus refecit unus ex amicis et adhuc fervat bene reftitutum, ubi cuilibet infpicienti dentes rubros adhuc monftrat. Neceffario et reliqua offa rubebunt, quia ex horum rubedine, ad reliquorum colorem eo rectius femper concludimus: fed forte autumabit aliquis in marmorea tantum

 den-

e) Boehmer l. c. §. xviii. p. 35. Dehtleef §. vii. p. 4.

dentium ut duriſſima ſubſtantia, iſta rubedo per IV. et quod excurrit annos, permanſit, quia hi dentes tardius etiam in animali colorantur. Hoc tamen inpoſterum docebo, quando ſatis ſuccumbens canis, cultro meo anatomico ſubjicietur.

Paucis itaque contentus ſis BENEVOLE LECTOR, hic expoſitis, non indignis viſis obſervationibus; laborem meum in malam partem te non eſſe interpretaturum ſuſpicor, cum ſola tibi inſerviendi, me incitaverit ratio. Si fine meo prorſus non excidam, tua ſuffultus benevolentia, alio tempore alia me propoſiturum eſſe ſpondeo. Paruae molis liber eſt, forte tamen adeo non malus, quin ex parte proſit, bene memores, quod non multa, ſed pulchra ſcriptio placeat.

Tantum.

ELEN-

ELENCHUS
RERUM CONTENTARUM.

APPENDIX.

BEROLINI,
EX TYPOGRAPHIA GEORG. LUDOV. WINTERI.
MDCCLIV.

